

**Metodické usmernenie
útvárov dohľadu nad finančným trhom
Národnej banky Slovenska
zo 16. decembra 2019 č. 11/2019**

**k povinnému poisteniu pre prípad zodpovednosti za škodu spôsobenú pri vykonávaní
finančného sprostredkovania alebo finančného poradenstva**

Národná banka Slovenska, útvary dohľadu nad finančným trhom na základe ustanovenia § 1 ods. 3 písm. a) bodu 3 zákona č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom v znení neskorších predpisov vydávajú toto metodické usmernenie:

**Článok 1
Predmet a účel**

(1) Národná banka Slovenska (ďalej len „NBS“) prostredníctvom tohto metodického usmernenia poskytuje, za účelom dodržiavania princípu právnej istoty, právny názor k aplikácii § 30 ods. 2 a 3 zákona č. 186/2009 Z. z. o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vo veci jednotného postupu ohľadom povinného poistenia pre prípad zodpovednosti za škodu spôsobenú pri vykonávaní finančného sprostredkovania alebo finančného poradenstva (ďalej len „poistenie zodpovednosti“).

(2) Metodické usmernenie za účelom správnej trhovej praxe tiež upresňuje, ako budú útvary dohľadu nad finančným trhom Národnej banky Slovenska pri výkone dohľadu postupovať a ako budú vykladať a aplikovať ustanovenia relevantných právnych predpisov.

(3) Metodické usmernenie sa vzťahuje len na poistné produkty, ktorých cieľom je kryť zákonom vymedzený rozsah poistenia zodpovednosti.

**Článok 2
Dotknuté ustanovenia právnych predpisov**

Útvary dohľadu nad finančným trhom Národnej banky Slovenska opierajú svoj právny názor predovšetkým o tieto ustanovenia právnych predpisov:

- a) ustanovenie článku 10 odseku 4 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2016/97 o distribúcii poistenia (ďalej len „smernica“) a
- b) § 30 ods. 2 a 3 zákona č. 186/2009 Z. z. o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“).

Článok 3 Rozsah poistenia zodpovednosti

(1) V zmysle zákona finančný agent a finančný poradca musia byť poistení pre prípad zodpovednosti za škodu spôsobenú pri vykonávaní finančného sprostredkovania alebo finančného poradenstva, a to ešte pred začatím vykonávania ich činnosti. Poistenie zodpovednosti musí trvať po celú dobu trvania zápisu v registri finančných agentov, finančných poradcov, finančných sprostredkovateľov z iného členského štátu v sektore poistenia alebo zaistenia a finančných sprostredkovateľov z iného členského štátu v oblasti poskytovania úverov na bývanie (ďalej len „register“) a musí poskytovať krytie minimálne v rozsahu stanovenom zákonom a smernicou.

(2) V súlade so zákonom sa môže poistná zmluva poistenia zodpovednosti uzavrieť nasledovnými spôsobmi:

- a) prostredníctvom poistenej zmluvy poistenia zodpovednosti, s uplatnením princípu „loss occurrence“, pričom toto poistenie kryje aj škody nahlásené minimálne do 7 rokov po účinnosti tejto poistnej zmluvy, ak vznikli v súvislosti s vykonávaním finančného sprostredkovania alebo finančného poradenstva v čase účinnosti tejto poistnej zmluvy, alebo
- b) prostredníctvom poistenej zmluvy poistenia zodpovednosti s uplatnením princípu „claims made“, t.j. poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na nároky na náhradu škody uplatnené voči poistenému v čase účinnosti zmluvy. Takto uzavretá zmluva musí obsahovať automatické pripoistenie predĺženia doby na uplatnenie nárokov na náhradu škody minimálne o 7 rokov po účinnosti hlavného krytia tejto zmluvy. Rozšírenie doby na uplatnenie nárokov z pripoistenia kryje škody, ktorých príčina vznikla v čase účinnosti hlavného krytia tejto zmluvy, avšak nárok bol uplatnený minimálne do 7 rokov po účinnosti hlavného krytia tejto zmluvy.

(3) Úprava premlčania v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov nie je dotknutá odsekom 2.

(4) V súlade s článkom 10 odsek 4 smernice finančný agent a finančný poradca disponujú poistením zodpovednosti, ktoré im kryje riziká plynúce z hmotnej zodpovednosti vyplývajúcej zo zanedbania profesionálnych povinností. Úmyselné konanie je spod krytia poistenia zodpovednosti vylúčené. Zároveň právnym názorom NBS je, že úmyslom zákonodarcu nebolo ani vystaviť poisťovateľov riziku morálneho hazardu a teda konania, ktoré by napĺňali znaky morálneho hazardu, by nemali byť zahrnuté do rozsahu predmetného poistenia.

(5) V súlade s článkom 10 odseku 4 smernice poistenie zodpovednosti kryje škody spôsobené pri vykonávaní finančného sprostredkovania alebo finančného poradenstva na území členských štátov Európskej únie a členských štátov Európskeho hospodárskeho priestoru.

(6) Poistenie zodpovednosti má stanovené limity poistného krytia vždy v súlade s delegovaným nariadením Európskej komisie vydaným v súlade s článkom 10 odsekom 7 smernice pokiaľ ide o regulačné technické predpisy upravujúce základné sumy v eurách pre poistenie pre prípad zodpovednosti za škodu spôsobenú pri vykonávaní činnosti a pre peňažné prostriedky sprostredkovateľov poistenia a zaistenia.

(7) Všeobecné poistné podmienky a ďalšie príslušné dokumenty ustanovujúce parametre poistenia zodpovedajú špecifickým potrebám tohto poistenia.

(8) Poistenie zodpovednosti neobsahuje obmedzenia rozsahu poistného krytia resp. výluky, ktoré by boli v rozpore s jeho účelom a cieľom, ktorým je chrániť finančných agentov a finančných poradcov pre prípad následkov vzniknutých v súvislosti s hmotnou zodpovednosťou vyplývajúcou zo zanedbania profesionálnych povinností.

- a) Medzi výluky, ktoré NBS neodporúča zahrnúť do poistných podmienok s cieľom, aby neobmedzovali krytie rizík nevyhnutne súvisiacich s hmotnou zodpovednosťou pri výkone finančného sprostredkovania alebo finančného poradenstva patrí napríklad:
1. škody spôsobené zamestnancom, ktorému povinnosť vyplývala z pracovného predpisu,
 2. chyby pri výkone konzultačných a poradenských činností,
 3. škody spôsobené konateľmi spoločnosti (minimálne v rozsahu konateľov, ktorí sú zodpovední a/alebo vykonávajú výkonu finančného sprostredkovania alebo finančného poradenstva, ak škoda vznikla v súvislosti s výkonom finančného sprostredkovania alebo finančného poradenstva) a
- b) Medzi výluky, ktoré je treba detailne špecifikovať tým spôsobom, aby neobmedzovali krytie rizík nevyhnutne súvisiacich s hmotnou zodpovednosťou pri výkone finančného sprostredkovania alebo finančného poradenstva patrí napríklad:
1. zlyhanie softvéru,
 2. sprostredkovanie blízkym osobám
 3. nedodržanie lehôt,
 4. poskytnutie záruk ohľadom výnosov finančného produktu nad rámec krytia poskytnutého v zmluve o poskytnutí finančnej služby,
 5. škody spôsobené omeškaním so splnením zmluvnej či zákonnej povinnosti,
 6. škody spôsobené konaním v rozpore s právnymi predpismi,
 7. škody spôsobené pred úpadkom finančného agenta alebo finančného poradcu,

Článok 4 **Záverčné ustanovenia**

(1) Toto metodické usmernenie predstavuje právny názor útvarov dohľadu nad finančným trhom. Tento právny názor bude uplatňovaný pri výkone dohľadu a vedení prvostupňových konaní zo strany útvarov dohľadu nad finančným trhom.

(2) Metodické usmernenie nadobúda účinnosť 12. júna 2020.¹⁾

Vladimír Dvořáček v. r.
člen bankovej rady a výkonný riaditeľ
úseku obozretného dohľadu
útvary dohľadu nad finančným trhom
Národnej banky Slovenska

Júlia Čillíková v. r.
výkonná riaditeľka úseku regulácie
a ochrany finančných spotrebiteľov
útvary dohľadu nad finančným trhom
Národnej banky Slovenska

¹⁾ Rovnaký deň ako Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2019/1935 z 13. mája 2019, ktorým sa mení smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/97, pokiaľ ide o regulačné technické predpisy upravujúce základné sumy v eurách pre poistenie pre prípad zodpovednosti za škodu spôsobenú pri vykonávaní činnosti a pre peňažné prostriedky sprostredkovateľov poistenia a zaistenia.